

Waarneming van een Geelkoptroepiaal, *Xanthocephalus xanthocephalus*

J. I. AUGUSTIJN en T. LEBRET

Op 17 september 1977 zagen Augustijn en ik een Geelkoptroepiaal bij de inlage van de Anna Frisopolder, gemeente Wissenkerke op Noord-Beveland. De inlage is in 1976 beschreven in De Levende Natuur (2).

Rond 9 uur werd mijn aandacht getrokken door een „kluwen” zwaluwen die een wat grotere vogel hinderden. Deze maakte zich los en vloog recht op mij aan. Daarbij werden een gele kop en witte vlekken tussen de vleugelboeg en het lichaam gezien. De vogel leek overigens in hoofdzaak zwart. Hij streek neer op de kruin van de inlaagdijk, ca. 150 m van mij af en begon daar driftig stappend te pikken in het lage maar bossige gras. Het volgende werd genoteerd:

Grootte: 20% groter dan een daar aanwezige Spreeuw.

Voorkomen: Kauw-achtig maar langer, met een relatief kortere hals, kleinere kop en kortere snavel.

Kleur: Geheel zwart, maar met een helder goudgele borst. Kop ook geel, maar met een vlekkerige „bruin-sluier”. Oog opgenomen in een zwart maskertje, als Klapekster, maar smaller en korter. Witte vleugelvlekken bij zittende vogel niet zichtbaar.

Toen de vogel achter de inlaagdijk verdween, werd daar heen gereden. Het viel op dat waar de vogel eerst vliegend was gezien en ter hoogte van het gedeelte van de dijk waar hij had gelopen, een geschijf-egde tarwestoppelakker lag. De vogel zou dus een vlakke-vogel kunnen zijn

en geen bosvogel: een vlakbij gelegen boomgaard leek geen aantrekkingskracht op hem te hebben. De vogel werd hier echter niet meer gezien en ik keerde terug naar mijn oorspronkelijke standplaats. Even later was de vogel weer op de dijk te zien.

Rond 10 uur zagen wij de vogel op een heiningpaaltje ca. 30 m voor de auto zitten. De vogel kon hier zeer goed worden waargenomen. Augustijn merkte op: „Kramsvogel-grootte” en „zwarte poten”. De vogel vloog van ons af. Er waren toen witte vleugelvlekken te zien, die naar mijn indruk meer buitenwaarts lagen dan ik te voren bij de frontaal naderende vogel had gezien.

De vogel streek neer op de stoppelakker en ging daar lopen voedselzoeken. Wij konden niet zien of er valgraan dan wel insecten of wormen werden gezocht. Bij controle op 18 september bleken er zich zeer veel lege aren op de grond en half onder de omgewoelde kluiten te bevinden. Er waren twee Houtduiven, die op vrijwel dezelfde plek voedsel zochten. Er werd door ons echter geen enkele graankorrel gevonden. Na ca. 10 minuten vloog de vogel naar ons toe en over ons heen. Hij riep een aantal malen een vrij diep en schor „tsèèèèg”. Hij vloog in golf-vlucht. Hij streek neer midden op de akker, waar wij hem echter niet meer konden lokaliseren. Wij gebruikten een 8 x 56 en een 25 x 56 Hensoldt Dialyt en een 7 x 50 Verix.

Na thuiskomst heb-ik telefonisch aan F.

Haak gevraagd of hij in zijn Amerikaanse vogelgids (3) een „Blackbird” kon vinden die met mijn beschrijving overeenkwam. Haak kon vrijwel direct meedelen dat de Yellow-Headed-Blackbird aan mijn beschrijving beantwoordde. Hij zond mij fotocopie van tekst en afbeelding. Op 18 september raadpleegde ik bovendien het werk van Austin (1). Er bestaat dus geen reden tot twijfel.

De vraag blijft of de waargenomen vogel een ontsnapt exemplaar is. Wij zagen geen „volière-beschadigingen” en de vogel had een normale schuwheid. De vlekkerige „bruinsluer” van de gele kop kan wijzen op een niet geheel uitgekleurd exemplaar. Het kan echter ook een ge-

volg zijn van het zoeken naar graankorrels op de geschijf-egde akker met een enigszins natte kop. Er vielen die morgen namelijk verscheidene buien.

De waarneming werd gezonden aan de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna, die inmiddels heeft besloten de waarneming niet te aanvaarden. De mogelijkheid van een ontsnapping lijkt aanwezig. Ook kan de vogel met een schip (graanschip!) zijn meegereisd. Van een lid van de commissie werd vernomen, dat men geen bezwaar heeft tegen publikatie van de waarneming, zodat deze hierbij aan de vergetelheid wordt ontrukkt.

Litteratuur:

1. Austin, O. L., 1964. De vogels van de wereld. Amsterdam/Brussel.
2. Lebrecht, T., 1976. De Kuip van Swennen, een Noordbevelandse inlaag. De Levende Natuur 79: 209-216.
3. Robins, C. S. c.s., 1966. Birds of North America. Guide to field identification. New-York.

Vragen en korte mededelingen

Ongewone prooi van Groene kikker?

Op 29-6-1977 namen wij tijdens een onderzoek naar de verspreiding van vissoorten waar, dat in de Fliert-

Groene kikker met Winterkoning in de bek. Foto W. M. van Laar.

se Beek, waar deze de Slaperdijk snijdt, in de gemeente Renswoude (U.), een Groene kikker zwom met een ongewoon grote prooi in de bek. Na de Groene kikker met het schepnet te hebben gevangen, bleek, bij nadere beschouwing, de prooi die de kikker met de kaken omklemde, een reeds dode, juveniele Winterkoning te zijn (zie fig.).

De Winterkoning werd door de kikker met de gehemelte-tanden stevig vastgehouden en liet zich door ons moeizaam uit de bek van de kikker verwijderen. Hierbij bleek, dat de achteraan vrije tong van de kikker volledig in de mondholte was weggedrukt.

Naar de grootte van de kikker te oordelen, nemen we aan dat het een vrouwelijk exemplaar betrof. De vraag rijst bij ons: heeft de Groene kikker de prooi levend gevangen of als verdrongen exemplaar in de sloot gevonden?

Maarsbergen, Buurtsteeg 3.
Wijk bij Duurstede,
Lothariusstraat 17.

W. M. VAN LAAR,
F. VAN OMMEN.